



United Freelancers

De vakbond voor zelfstandigen zonder personeel

Vanaf 1 januari 2020 is het nieuwe vennootschapsrecht van kracht.

Dit nieuw recht vervat in het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) is er gekomen om België opnieuw aantrekkelijker en competitiever te maken als vestigingsland voor binnen- en buitenlandse ondernemingen. De sleutelwoorden 'eenvoudiger' en 'flexibel' zouden het resultaat moeten zijn.

Vereenvoudiging van de vennootschapsvormen

Voortaan kan u enkel nog kiezen uit vier basisvormen van vennootschappen:

- de personenvennootschap (de Maatschap, de VOF (vennootschap onder firma), de CommV (commanditaire vennootschap));
- de besloten vennootschap (BV);
- de coöperatieve vennootschap (cv);
- en de naamloze vennootschap (nv).

Voor bestaande vennootschappen of verenigingen trad de nieuwe wet in werking vanaf 1 januari 2020. Vennootschappen die niet wilden wachten tot 1 januari 2020 en al sneller gebruik wilden maken van de nieuwe mogelijkheden en voordelen van het nieuwe vennootschapsrecht konden dat via de "opt-in". Koos u voor deze mogelijkheid, gold dit voor alle bepalingen van het WVV. U kon dus niet aan 'cherry-picking' doen.

Bestaande vennootschappen zullen hun statuut moeten aanpassen bij een eerstvolgende statutenwijziging **en uiterlijk voor 1 januari 2024**.

Vanaf 1 januari 2020 worden alle zgn. "dwingende bepalingen" van het WVV automatisch op uw vennootschap van toepassing. Eventuele bepalingen die dan strijdig zijn met de nieuwe wetgeving worden dan terzijde geschoven als "niet-geschreven".

- De benaming van de BVBA wordt vervangen door de benaming "besloten vennootschap", (BV).
- Het kapitaal van de BVBA wordt omgezet in een onbeschikbare vermogensrekening.

- Winstuitkeringen zullen vanaf 1 januari 2020 onderworpen zijn aan de dubbele uitkeringstesten.

Op 1 januari 2024 zullen de nog niet omgevormde vennootschapsvormen van rechtswege omgezet worden in de dichtst aanleunende rechtsvorm.

- De Comm. VA (commanditaire vennootschap op aandelen) omgezet naar naamloze vennootschap met een enige bestuurder;
- De landbouwvennootschap wordt een VOF (vennootschap onder firma) of indien er stille vennoten zijn een CommV (commanditaire vennootschap);
- Het ESV (economisch samenwerkingsverband) wordt een VOF;
- De CVOA (coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid) wordt een VOF;
- De CVBA (coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) die niet voldoet aan de definitie van een coöperatieve vennootschap wordt een BV.

De BVBA en de NV blijven bestaan en worden niet omgevormd naar een andere vennootschapsvorm. Enkel de benaming verandert van BVBA naar BV. De NV blijft NV.

De leden van de bestuursorganen van vennootschappen die op deze wijze van rechtswege werden omgevormd, dienen een algemene vergadering bijeen te roepen binnen de zes maanden na deze omvorming met het oog op het wijzigen van de statuten. Zij zijn persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die door de vennootschap of derden geleden wordt door het niet nakomen van deze verplichting.

De BV (vroeger BVBA) wordt nu de vennootschap bij uitstek, en dit zowel voor de kleine, middelgrote en grote ondernemingen.

De NV daarentegen zal bij de oprichting nog altijd een kapitaalvereiste hebben van minimum 61.500 euro. Een vereiste bij de BV is vervangen door een toereikend aanvangsvermogen.

Het overdragen van aandelen bij BV en NV zijn quasi dezelfde geworden; bij BV is er de mogelijkheid (via de wijziging statuten) voor vrije overdraagbaarheid. Indien men van deze statutaire vrijheid geen gebruik wenst te maken in een BV, geldt er een default waarde (aandelen niet vrij overdraagbaar). In tegenstelling, bij een NV zijn de aandelen altijd vrij overdraagbaar.

Een aandeel heeft standaard bij beide vennootschappen minstens 1 stem. Hierop kan afgeweken worden via wijziging in de statuten. Men kan de aandelen stemloos of meervoudig maken, maar het winstrecht voor het aandeel blijft bestaan.

BVBA wordt BV (besloten vennootschap)

Beide vennootschapsvormen (de oude BVBA en de nieuwe BV) schermen allebei het privévermogen van een ondernemer af waardoor de schuldeisers de privébezittingen niet kunnen opeisen als het bedrijf in moeilijkheden komt.

Wat verandert er dan wel?

Oprichting van een BV

Een oprichting van een BV gebeurt onder de nieuwe wet eveneens door middel van een authentieke akte. Latere inbrengen van aandeelhouders in het eigen vermogen van de vennootschap vereisen de opmaak van een authentieke akte.

De BV heeft **een eigen vermogen** in tegenstelling tot het maatschappelijk kapitaal van de BVBA. Dit eigen vermogen bestaat uit de inbrengen van de aandeelhouders, de overgedragen winsten en reserves. Een minimumkapitaal (18.550 EURO) is niet meer vereist. Een toereikend aanvangsvermogen is de vereiste. D.w.z. dat de oprichters van een BV moeten voorzien in dat de vennootschap over een eigen vermogen beschikt dat toereikend is om de voorgenomen bedrijvigheid te kunnen realiseren. Dit kan in de vorm van inbreng van geld als inbreng van natura. Ook vreemde middelen zoals bankfinancieringen en achtergestelde aandeelhoudersleningen mogen in rekening gebracht worden. Maar dit is enkel aanvullend.

Dit aanvangsvermogen moet gemotiveerd worden via een **financieel plan**.

Twee uitgangspunten:

- Niet al te lichtzinnig zijn bij het oprichten van een vennootschap
- Voldoende informatie verschaffen om een rechter achteraf in staat te stellen de eventuele aansprakelijkheid van de oprichters te beoordelen.

Het financieel plan dient minstens volgende elementen te bevatten:

- Een nauwkeurige beschrijving van de voorgenomen bedrijvigheid
- Een overzicht van alle financieringsbronnen en eventuele zekerheden
- Een openingsbalans en geprojecteerde balansen na 12 en 24 maanden
- Een geprojecteerde resultatenrekening na 12 en 24 maanden
- Een begroting van verwachte inkomsten en uitgaven voor een periode van minstens 2 jaar na de oprichting;
- Een beschrijving van de gehanteerde hypothesen bij de schatting van de verwachte omzet en de verwachte rendabiliteit
- De naam van een externe deskundige die bijstand heeft verleend bij de opmaak van het financieel plan. Dit is geen verplichting, maar wel aangewezen.

Het financieel plan moet niet openbaar gemaakt worden. De notaris houdt dit in bewaring. De curator kan het financieel plan opvragen bij de notaris, bij een faillissement binnen drie jaar na oprichting, ingeval van twijfel over het toereikend karakter van het aanvangsvermogen.

De BV is ook flexibeler dan de BVBA voor wat betreft de verkoop van **aandelen**. Bij de vroegere BVBA was daarvoor het akkoord van de medevennoten nodig (akkoord van 3/4 van de aanwezige aandeelhouders tijdens een bijeenkomst waarbij minstens de helft van de aandeelhouders aanwezig is). In de nieuwe wetgeving kan van die regel afgeweken worden in de statuten. Zo kan men bijv. bepalen dat de aandelen volledig vrij overdraagbaar zijn.

Rechten verbonden aan een aandeel zijn volledig vrij te bepalen in de statuten. In principe heeft elk aandeel één stem en een gelijk aandeel in de winstdeelneming (dividenden en liquidatiesaldo). Onder de nieuwe wetgeving kan men daar van afwijken en is het mogelijk over ongelijke winstrechten te beschikken. Zulke afwijking vereist wel statutaire clausule.

Winstuitkeringen moeten verantwoord worden via de dubbele uitkeringstest:

1. De balanstest (de algemene vergadering van aandeelhouders moet controleren of het eigen vermogen, samengeteld met de onbeschikbare reserves, negatief zouden worden als gevolg van een uitkering). Men houdt rekening met de laatst goedgekeurde jaarrekening of een recentere staat van actief en passief.
2. De liquiditeitstest (het bestuur gaat na of de BV nog minstens 12 maanden na de uitkering haar opeisbare schulden kan betalen).

Sanctie bij niet-naleving van de dubbele uitkeringstest: het terugvorderen van deze uitkering van alle aandeelhouders.

Alarmbelprocedure in de BV

Het doel is om op tijd alarm te luiden als de financiële toestand van de vennootschap achteruit gaat.

De alarmbelprocedure treedt in wanneer het bestuursorgaan vaststelt dat:

- Het eigen vermogen van de BV negatief is of dreigt te worden (balanstest);
- De liquiditeitspositie van de vennootschap in het gedrang dreigt te komen (liquiditeitstest).

Zodra één van deze beide omstandigheden zich voordoet, moet het bestuursorgaan de algemene vergadering bijeen roepen.

Dit artikel is een summiere samenvatting van wat het nieuwe vennootschapsrecht zegt. De opbouw van het wetboek bestaat uit 5 delen en 18 boeken.

Wat raden wij onze leden aan?

- Het feit dat het gemakkelijker is om een vennootschap op te richten geldt ook voor jullie klanten. Dus moet u zeker nog voorzichtiger zijn met de solvabiliteit en gezond beheer van jullie klanten. Onbetaalde facturen, onbetrouwbare en falende klanten is een groot risico voor freelancers.
- Voor onze leden die hun freelance activiteit verrichten als eenmanszaak, verandert er niks in de organisatie van hun activiteit. Maar met de veranderingen is het misschien het moment om die keuze te herbekijken (kijk naar onze artikel "[Kiezen voor een eenmanszaak of voor een vennootschap?](#)").
- Voor onze leden die hun freelance activiteit verrichten via een vennootschap:
 - o Het is gemakkelijker om een BV op te richten, maar pas op voor de aansprakelijkheid van de oprichters. Een minimumkapitaal is niet meer vereist, maar dat betekent niet dat men lichtzinnig moet omspringen met het oprichten van een BV. De raad om te wachten totdat de activiteit financieel gezond en stabiel is om een vennootschap op te richten blijft van kracht.
 - o Het wordt moeilijker om zich een winstuitkering uit zijn BV te geven, wegens de dubbele uitkeringstest.

- Versoepeling bij de oprichting heeft ook als gevolg meer risico voor latere betwistingen of misbruik. Maak vooraf duidelijke afspraken met uw medevennoten (beslissingsrechten, winstverdeling, onderbreking of stopzetting van de vennootschap), zeker in geval van inbreng in natura of in nijverheid.

United Freelancers van het ACV staat u bij voor raad en tussenkomst in geval van probleem.

Hulp of advies nodig?

Neem contact op met de UF Helpdesk!

✉ unitedfreelancers@acv-csc.be

☎ 02 244 31 00 (op maandag- en woensdagvoormiddag, dinsdag en dondernaamiddag bereikbaar)

Goed om weten: ook als nog geen lid bent, kan je terecht bij United Freelancers. We bekijken je situatie en regelen samen je lidmaatschap.